

Trgovačko ime:

CARAMBA

Datum: 30.6.2008.

Izdanje 1.

1. Identifikacija proizvoda i proizvođača/dobavljača

- Trgovačko ime: CARAMBA
- Proizvođač/dobavljač: Chromos Agro d.d.
- Adresa: Žitnjak bb 10000 Zagreb,
- Broj telefona službe za izvanredna stanja: **centar za obavještanje tel: 112, Chromos Agro tel.: 385 1 2404 960, faks: 385 1 2404 420, mobitel 098 203 438.**

2. Identifikacija o opasnosti**- Najvažnije opasnosti i učinci proizvoda:**
na ljudsko zdravlje:

Može izazvati rak. Moguća je opasnost štetnog djelovanja na plod. Djeluje štetno ako se proguta, nadražuje dišni sustav, moguća opasnost od teških ozljeda očiju. Ako se proguta može uzrokovati oštećenje pluća.

na okoliš:

djeluje štetno na organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi. zapaljivo je.

fizikalno kemijske opasnosti:

- Glavni simptomi učinaka:

koža:

kod osjetljivih ljudi kontakt izaziva nadraživanje s crvenilom i dermatoze.

oči:

kontakt prouzrokuje nadraživanje s boli, crvenilom i suzenjem.

nakon gutanja:

kod gutanja koncentriranog preparata mogu se očekivati nespecifični opći simptomi, jako nadraživanje probavnog sustava, mučnina, povraćanje, bol u trbuhu).

3. Sastav/podaci o sastojcima

- Vrsta kemikalije: sredstvo za zaštitu bilja, fungicid, u obliku bezbojne tekućine.
- Kemijski naziv aktivne tvari po IUPAC-u: (1RS, 5RS, 1RS, 5RS)-5-(4-klorbenzil)-2,2-dimetil-1-(1H-1,2,4,-triazol-1-ilmetil) ciklopentanol.
- Sastojci koji doprinose opasnosti proizvoda:

naziv sastojka/nečistoće	Udio u % (m/m)	CAS broj	EINECS broj	oznake opasnosti	oznake upozorenja
Metkonazol	6,7	125116-23-6	-	Xn, N	R 63, 22, 51/53
Pentanol	>=24,5 - <= 27,1	30899-19-5	250-378-8	Xn	R 10, 20, 41, 37, 66
Otapalo (naftni teški alkilat)	>=21,2 - <= 23,9	64741-65-7	265-067-2	T	R 45, 65
Etoksilirani alcohol C ₆ -C ₁₂	>=42,8 - <= 47,3	68439-45-2	-	Xn	R 22, 41

4. Mjere prve pomoći

- Opće upute: unesrećenu osobu odmah maknuti iz opasne zone u dobro ventilirani prostor ili na svjež zrak. Onečišćenu odjeću odmah skinuti sa sebe.
- Nakon dodira s kožom: oprati tekućom vodom i sapunom. Ako nastane trajnija iritacija potražiti savjet liječnika.
- Nakon dodira s očima: čistim prstima raširiti kapke (prvo oprati ruke) usmjeriti mlaz vode u oko (ne prejak mlaz i ne previše vruća voda) i pritom kružiti očima tako da voda dospije u sve dijelove oka, ispirati najmanje 15 minuta, u slučaju jakog crvenila, boli i suzenja otići liječniku specijalisti.
- Nakon gutanja: ne izazivati povraćanje, ako se radi o velikoj količini medicinsko osoblje treba provesti ispiranje želuca uz dodatak aktivnog ugljena. Zatražiti medicinsku pomoć.
- Nakon udisanja: izići na svjež zrak. Unesrećenik mora mirovati i po potrebi pozvati liječnika.
- Napomena za osobu koja pruža prvu pomoć: ne postoji specifičan antidot. Liječenje je suportivno i simptomatsko.

5. Mjere za suzbijanje požara

- Prikladna sredstva za gašenje požara: pjena, raspršena voda, ugljični dioksid, suha kemijska sredstva.
- Ne smiju se upotrebljavati: vodeni mlaz, osim vodene magle za hlađenje zatvorenih spremnika.
- Protupožarne mjere za posebne opasnosti: ukloniti izvore zapaljenja, pozvati vatrogasce.
- Posebne upute i oprema za zaštitu vatrogasaca: ne udisati sagorjevne plinove (ugljkov monoksid, klorovodik, dušikovi oksidi). Obavezno upotrijebiti masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filterom A (HRN EN 14387) ako sadržaj kisika u zraku nije ispod 17%. Ako je koncentracija kisika u zraku ispod 17% upotrijebiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak doziran plućnim automatom (HRN EN 137). Koristiti komplet za zaštitu tijela od isijavanja topline. Osoblje evakuirati na sigurnu udaljenost kako bi se izbjeglo udisanje otrovnih plinova.

6. Mjere kod slučajnog ispuštanja

- Osobne mjere opreza: izbjegavati dodir s kožom i očima. Koristiti zaštitnu opremu, a obavezno masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filterom A (HRN EN 371), ako sadržaj

Sigurnosno tehnički list za kemijske proizvode prema HRN ISO 11014-1:1997

Trgovačko ime:

CARAMBA

Datum: 30.6.2008.

Izdanje 1.

- *Mjere zaštite okoliša:* kisika u zraku nije ispod 17% .Nakon rada obavezno se kupati. Nezaštićene osobe držati podalje. spriječiti da proizvod ne dospije u kanalizaciju, vodene tokove i tlo postavljanjem pješčanih brana i pregrada. U slučaju većih istjecanja obavijestiti komunikacijsku jedinicu na broj 112 .
- *Način čišćenja i sakupljanja:* kod većih količina iz oštećenog spremnika crpkom u sigurnosnoj izvedbi pretočiti proizvod u praznu cisternu-spremnik, ukloniti ostatak s tla adsorpcijom koristeći tvari kao što su piljevina, pijesak i slično. Skupljeni materijal odložiti u poseban spremnik za takve namjene koji dobro zaptiva i dati na zbrinjavanje pravnoj osobi.

7. Rukovanje i skladištenje

- **Rukovanje:**
 - mjere opreza:* uz stručno rukovanje nisu potrebne posebne mjere.
 - upute za sigurno rukovanje:* ne pušiti, piti niti jesti u prostoriji s opasnom tvari. Izbjegavati udisanje magle i para. U redovitim radnim uvjetima nositi pamučno ili slično radno odijelo, gumene čizme, propisane rukavice od nitrilne gume ili sličnog materijala.
- **Skladištenje:** *tehničke mjere i uvjeti skladištenja:*
 - PRIKLADNI UVJETI:** skladištiti u dobro zatvorenim spremnicima u hladan i prozračan prostor.
 - UVJETE KOJE TREBA IZBJEGAVATI:** poduzeti mjere za spriječavanje nastanka električnog elektriciteta. Na skladištu ne držati nikakve alate koji mogu proizvesti iskru.
- **Ambalažni materijali:**
 - Preporučeni ambalažni materijal:* plastična original coex ambalaža.

8. Nadzor nad izloženosti/osobna zaštita

- *Tehničke mjere za smanjenje izloženosti:* dobro ventiliranje radnog prostora.
- **Osobna zaštitna oprema:**
 - zaštita disanja* kod viših koncentracija obavezno nositi masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom A (HRN EN 14387).
 - zaštitu ruku* zaštitne rukavice od nitrilne gume.
 - zaštita kože i očiju:* u normalnim okolnostima pamučna ili neka druga radna odjeća , radne cipele s gumenim donom i zaštitne naočale.
- *Opće zaštitne i higijenske mjere:* održavati propisanu higijenu za rad s opasnim kemikalijama. Držati dalje od živežnih namirnica i pića. Odmah skinuti kontaminiranu i zaprljanu odjeću.

9. Fizikalno kemijska svojstva

- *Oblik i boja:* bezbojna tekućina.
- *Miris:* blag
- *Gustoća kod 20°C* 0,89 g/ml.
- *Plamište:* 43°C.
- *pH vrijednost kod 20°C, 10 g/L* 6,5
- *Samozapaljenje:* 289 °C.
- *Napetost površine, 20°C :* 26,6 mN/m.
- *Kinematički viskozitet:* 11 mm²/s
- *Topivost u vodi:* topivo.

10. Stabilnost i reaktivnost

- *Stabilnost:* stabilan na normalnim uvjetima skladištenja i korištenja.
- *Uvjete koje treba izbjegavati:* ne raspada se kod predviđene upotrebe, izbjegavati ekstremne temperature, otvoreni plamen, iskre, direktno sunčevo zagrijavanje
- *Opasne reakcije i tvari koje treba izbjegavati:* izbjegavati jake baze, kiseline ili oksidirajuće tvari.
- *Namjena proizvoda:* kao fungicid u poljodjelstvu

11. Podaci o toksičnosti

- **Akutno trovanje:**
 - oralno (štakor ženka)* LD₅₀ 3313 mg/kg .
 - dermalno (štakor)* LD₅₀ >4000 mg/kg.
 - inhalacijom (štakor)* LD₅₀ >5,3 mg/l.
- **Lokalni učinci:**
 - akutno nadraživanje očiju (kunić)* djeluje nadražujuće.
 - akutno nadraživanje kože(kunić)* ne djeluje nadražujuće .
 - osjetljivost kože (guinea prase):* djeluje senzibilizirajuće na kožu.
- *Dodatne toksikološke upute:* na temelju računskog postupka Općih smjernica Europske unije o klasifikaciji

Stranica 3/3

Sigurnosno tehnički list za kemijske proizvode prema HRN ISO 11014-1:1997

Trgovačko ime:

CARAMBA

Datum: 30.6.2008.

Izdanje 1.

pripravka u važećoj verziji proizvod spada u opasne kemikalije.

12. Ekološki podaci

- Podaci se odnose na metkanazol
- Opće upute: spriječiti zagađenje prirodnih i umjetnih vodotokova.
- Akutna i produžena toksičnost za ribe: za pastrvu LC₅₀ 15 mg/L, 96^h.
- Akutna otrovnost prema vodenim bezkraljžnicima: EC₅₀ 0,365 mg/L, 48^h.
- Otrovnost prema vodenim biljkama: EC₅₀ 8,38 mg/L, 72^h.
- Biorazgradivost: ne razgrađuje se brzo prema OECD kriterijima.

13. Postupanje s otpadom

- Način postupanja s otpadom:
- Ostatci od proizvoda: ne smije se zbrinjavati zajedno s komunalnim otpadom. Ne smije dospjeti u kanalizaciju, zbrinjavanje u uređenim spalionicama opasnog otpada.
- Onečišćena ambalaža: predviđen povratak pravnoj osobi koja je proizvod stavila u promet. Zbrinjavanje u uređenim spalionicama otpada.
- Važeći mjesni propisi: Zakon o otpadu (NN 151/3), Pravilnik o vrstama otpada (NN 27/96), Pravilnik o postupanju s ambalažnim otpadom (NN 53/96), uredba o postupanju s opasnim otpadom (NN 32798).

14. Podaci o prijevozu

- Kvalifikacijske oznake za kopneni prijevoz po ADR/RID i GGVS/GGVE (međunarodni/tuzemni)
- ADR/RID i GGVS/GGVE klasa opasnosti: 6.1
- Skupina pakiranja: III
- Šifra osnovne opasnosti (Kemlerov broj): 63
- UN broj: 2903.
- Tehnički naziv proizvoda: TEKUĆI PESTICID, TEKUĆ, OTROVAN I ZAPALJIV, N.D.N.

15. Podaci o propisima

- Podaci o opasnosti i mjerama sigurnosti (prema naljepnici):

Oznake opasnosti

T

OTROV

Oznake upozorenja

- R 45: može izazvati rak.
- R 63: moguća opasnost štetnog djelovanja na plod.
- R 10: zapaljivo.
- R 22: štetno ako se proguta.
- R 37: nadražuje dišni sustav.
- R 41: opasnost od teških ozljeda očiju.
- R 65: može izazvati oštećenje pluća ako se proguta.
- R 52/53: štetno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.

Oznake obavijesti

- S 2: čuvati izvan dohvata djece.
- S 13: čuvati odvojeno od vode i hrane za ljude životinje.
- S 20/21: pri rukovanju ne jesti, piti niti pušiti.
- S 24/25: spriječiti dodir s kožom i očima.
- S 26: ako dođe u dodir s očima odmah isprati s puno vode I zatražiti savjet liječnika.
- S 35: ostatci tvari I spremnicimoraju biti odloženi na siguran način
- S 36/37: nositi odgovarajuću zaštitnu odjeću I rukavice.
- S 39: nositi zaštitna sredstva za oči i lice
- S 46: ako se proguta hitno zatražiti savjet ličnika i pokazati naljenu ili spremnik.
- S 57: koristiti odgovarajuću ambalažu kako bi se spriječilo zagađivanje okoliša..
- S 62: ako se proguta ne izazivati povraćanje, hitno zatražiti pomoć liječnika I pokazati naljepnicu ili ovaj spremnik.

16. Ostali podaci

Podaci počivaju na današnjoj razini naših znanja, međutim ne predstavljaju nikakvo jamstvo o osobinama proizvoda i ne zasnivaju nikakav ugovorni pravni odnos.